

ale mělo býti zřejmo právě právníkům na výstavě se zúčastnivším, že nelze se obejít bez obchodního práva v moderním obchodě, který je skvělou ukázkou, co dovede dobrá organizace, již jsme nebyli však svědky na této výstavě. Pořadatelé měli cestu připravenou loňskou výstavou soudobé kultury, která vznikala za mnohem těžších podmínek a tak by bylo dobře, kdyby tyto chyby si vzali pořadatelé pro příště kajícně k srdci. Bez exposic právních výstava moderního obchodu byla nevalným trhem výročním, připojujíc se tak k výstavě pivovarsko-sladařské, která však aspoň měla jedinou »myšlenku jednotící«, totiž strach před prohibicí.

X—.

Na valné hromadě Právnícké jednoty v Praze, konané před prázdninami dne 6. VI. 1929, bylo ve zprávách funkcionářů opět konstatováno, že mladí právníci hojně odebírají časopis »Právník«. Okolnost tato svědčí, že »Právník« a náš list »Všehrd« jsou časopisy, které si vzájemně nekonkurují, nýbrž naopak dělbu práce vzájemně se doplňují. Skutečnost tuto připomenul na téže valné hromadě za redakci »Všehrd« Dr. J. Kliment.

Systémy smírčího a rozhodčího řízení ve věcech pracovních docházejí stále většího rozšíření. Podle nedávno provedené ankety úřadem statisticky práce ve Spojených státech severoamerických obsahují kolektivní smlouvy téměř všech oborů živnostenského podnikání ustanovení o řešení sporů z poměru pracovního. Převládá tu autonomní ustanovení orgánů tyto spory rozhodujících na rozdíl od systémů jiných států, kde zase bývají tyto spory svěřovány zvláštním orgánům zřízeným zákonem. V Norsku byla nedávno věc upravena všeobecným zákonem o sporech pracovních, který obsahuje přísná opatření proti nezákonnému přerušení práce, jež se trestá pokutami od 5 do 2500 korun a vězením do 3 měsíců. K rozhodnutí o tom, zda v tom kterém případě jest přípustno přerušení práce, jest výlučně příslušným rozhodčí soud, skládající se z předsedy a dvou členů jmenovaných králem a dvou delegátů zaměstnavatelů a zaměstnanců. (Podobné prohlašování »práva na stávku neb výluku« rozhodčím soudem je zavedeno v Australii. Všehrd IX., str. 252.) Výrok rozhodčího soudu platí pouze 2 léta, každá ze stran má však právo žádati i dříve za jeho revisi, změní-li se podstatně pracovní a mzdové poměry. Ve Francii byla právě podána osnova zákona (Loucher-ova), kterým má býti nově upravena materie, již obsahuje nyní platný francouzský zákon z r. 1892 o řízení smírčím a rozhodčím. Nová úprava týká se jen řízení smírčího, které má býti obligatorní při všech pracovních sporech v průmyslu. Osnova stanoví pokuty 16—1000 franků pro zaměstnavatele neb dělníky, kteří by odepřeli podrobiti se smírčímu řízení, mařili volbu delegátů neb ztěžovali činnost smírčí komise. Jako smírčí orgány fungují dle velikosti oblasti, na níž se spor vztahuje, buď krajský prefekt neb ministerstvo práce spolu s delegáty obou stran. Důvodová zpráva uvádí, že zákon chce touto úpravou zabrániti hlavně kolektivním sporům organizací zaměstnavatelských a dělnických, neboť význam těchto organizací vzrůstá tak, že je nutno učiniti podobná opatření.

K. Gerlich.

Přestupky nedovolené rychlosti motorových vozidel v uzavřených obcích trestá soud. Nálezem N. s. s. ze dne 28. VI. 1929 č. 24.617/28 byl vysloven názor, že přestupek § 46 min. nař. z 28. IV. 1910 č. 81 ř. z. odst. 1., věta 1 (jízda rychlejší 15 km/hod. v uzavřených obcích) spadá do příslušnosti trestních soudů a že k jich trestání jsou politické resp. policejní úřady nepřislušné.

N. s. s. argumentuje takto: Podle §§ 427 a 428 tr. z. jest jako přestupek proti bezpečnosti těla trestná rychlá jízda ve městech a jiných hustě obývaných nebo četně navštěvovaných končinách. Co rozuměti jest rychlou, neopatrnou jízdou, posouditi jest se zřetelem k ustanovení § 335 tr. z., podle něhož jest trestným každé jednání neb opomenutí, o němž jednající již podle přirozených následků, které

každý může lehce rozpoznati, neb podle předpisů zvláště vyhlášených, nebo podle stavu, úradu, povolání své činnosti, svého zaměstnání nebo vůbec podle svých zvláštních poměrů, může nahlédnouti, že je způsobilé, aby přivodilo nebezpečí pro život, zdraví nebo tělesnou bezpečnost lidí aneb je zvýšilo. Rychlou, neopatrnou jízdou je tedy jízda, která se přiči předpisům o tom zvlášť vydaným. Takováto jízda sama o sobě, i když z ní nevzešla žádná skutečná škoda — (srovnej § 431 tr. z.) — zakládá skutkovou podstatu trestního činu podle citovaných paragrafů, jehož stíhání náleží soudům. Ustanovení § 45 odst. 1., věta 1., cit. nařízení, že v uzavřených osadách nesmí rychlost silostroje nikdy býti větší než 15 km za hodinu (rychlost lehkého rychlého povozu), je zvlášť vyhlášeným předpisem ve smyslu § 335 tr. z., jehož nedbání charakterisuje jízdu silostrojem jako rychlou, neopatrnou a po rozumu § 427 a § 428 tr. z. trestnou, předpokládajíc ovšem, že jest splněna také druhá podmínka § 427 tr. z., to jest, že patří uzavřená osada k místům v tomto paragrafu označeným, to jest místům a jiným hustě obývaným nebo četně navštěvovaným končinám. N. s. s. má za to, že uzavřenou osadou rozuměti jest onu část obecního území, která jest zastavěna větším počtem obytných budov podle obvyklého způsobu stavebního k sobě přiléhajících a ve které jest usedlý větší počet obyvatelstva. Touto koncentrací obydlí a lidí v bezprostřední blízkosti podobá se takovéto usídlení městu a jest proto uzavřenou osadu ve smyslu § 46 cit. nařízení klásti na roven s hustě obývanou končinou ve smyslu § 427 tr. z.

Je jisto, že takováto argumentace jest správná. Mimochodem sluší připomenouti, že v tomto nálezu vyslovuje N. s. s. též názor, co rozumí uzavřenou obcí ve smyslu § 46 cit. nař. Tento pojem jest totiž nyní velice důležitý, poněvadž jest hranicí příslušnosti soudů a úradů politických resp. policejních, kterým nadále zůstává příslušnost k trestání přestupků nedovolené rychlé jízdy mimo uzavřené obce (odst. 1., věta 2. cit. § 46) a všude tam, kde je předepsána rychlost 6 km/hod. jako na křižovatkách, při vyjíždění z vrat, za mlhy a pod. (odst. 2. cit. § 46).

Jak již řečeno, nelze proti vývodům N. s. s. ničeho namítati. Myslím však, že podobně dala by se odůvodniti příslušnost soudů i pro zmíněné přestupky, jež zůstaly přestupky policejními. Vždyť konkrétní ohrožení života, bezpečnosti zdraví nebo tělesné bezpečnosti jest mnohem větší, jede-li se po otevřené silnici rychlostí větší 70 km/hod. podle druhu a stavu vozidla. Nemenší nebezpečí ovšem způsobuje nedodržování předpisu odstavce 2. § 46.

Pokud se pak věci týče po stránce praktické, dlužno uvážiti tu okolnost, že během několika málo let nebude u nás téměř majitele nebo řidiče motorového vozidla — nebude-li snad v dohledné době přípustná výše rychlosti upravena tak, aby odpovídala dnešním technickým a dopravním poměrům —, který by měl trestní lístek čistý. Dnes t. zv. zachovalost skutečně závisí na náhodě, je-li řidič udán či nikoliv, protože přes všechny tresty, jak zkušenost ukazuje, se rychlostí 15 km/hod. přes uzavřené obce nejezdí. Jest tedy následkem této praxe i jinak zcela bezúhonný a opatrný řidič stavěn do stejné řady se všemi důsledky s lidmi často nejpochybnější pověsti, o nichž se v relacích píše »soudně trestán«. Jest pochybné, je-li nová praxe z tohoto hlediska spravedlivá. pšř.

LITERATURA.

Univ. prof. Dr. Jaromír Sedláček: *Obligační právo III.* — Brno 1929, Československý akademický spolek »Právnick«. 8°, s podporou min. školství. — Po pěti letech od vydání prvního svazku Obligačního práva dokončil autor svůj systém oblig. práva vydáním Obligačního práva. díl III., ve kterém pojednává o mimosmluvních závazcích oblig. práva, o jednatelství bez příkazu s obrácením věci ve prospěch druhého (versio in rem), o náhradě škody a nekalé soutěži.